

13 Mei

Opnieuw Beginnen

'Was er maar iemand van de gemeente of van een politieke partij komen kijken, dat had veel voor ons betekend.'

Ten tijde van de ramp bevonden zich talloze dieren in het rampgebied. Toen duidelijk werd wat er aan de hand was in Roombeek is de hulpverlening voor dieren meteen van start gegaan. Dierenambulances uit het hele land boden hun diensten aan en reden af en aan tussen de opvangcentra en het rampgebied.

Honden en katten werden opgevangen in verschillende dierenasiels. Kleine huisdieren, zoals vogels, vissen en konijnen zijn opgevangen door de Stichting Dierensteunpunt Oost Twente (D.O.T) in Poezenhotel-dierencentrum De Beparode. Paulette Baake, voorzitter van de stichting en eigenaresse van De Beparode, heeft zich samen met een aantal vrijwilligers met hart en ziel ingezet voor de 'rampdieren'.

'We zijn het hier een beetje zat om over de ramp te praten. Voor de dieren is veel te weinig gedaan tijdens en na de ramp. De dierenambulances hebben keer op keer strijd moeten voeren om in het rampgebied toegelaten te worden. Met de coördinatie bij het rampgebied was veel mis. Het ambulancepersoneel zag de dieren tegen de ruiten van hun huis springen. Zij zaten gevangen, maar de mensen van de ambulances en de dierenbescherming mochten het gebied niet in om de dieren te bevrijden. Op een gegeven moment zijn een aantal dierenbeschermers, die nog steeds het gebied niet in mochten, stenen door de ruiten gaan gooien, om de dieren tenminste een kleine kans te geven te ontsnappen uit de brandende huizen.'

Alle kleine huisdieren zijn tijdelijk naar de Beparode gebracht. De eerste 4 weken was het een komen en gaan van dieren. De dierenambulances reden af en aan. In totaal hebben zo'n 1500 dieren onderdak gevonden bij de Beparode. 'De eerste vier dagen zijn we non-stop, 24 uur per dag in touw geweest', zegt mevrouw Baake. 'De dieren zaten heel erg in de stress, veel dieren zaten onder het glas. We hebben ze allemaal in bad gedaan en de ogen uitgewassen. Ook de hokken en de kooien van de dieren waren vaak ernstig beschadigd. Veel dieren hebben een nieuw hok van ons gekregen. Toen wij door onze hokken en kooien heen waren, heeft de dierenbescherming gezorgd voor extra kooien.'

REGISTRATIE

'We hebben alle dieren geregistreerd, maar het was moeilijk om de mensen te bereiken. Door de wet op de privacy was het niet mogelijk om van de gemeente adressen of telefoonnummers van de baasjes te krijgen. We konden veel mensen dus niet laten weten dat hun huisdier nog leefde en waar het zich bevond.'

Bij de Beparode was het de eerste week een komen en gaan van mensen die een dier kwamen brengen of ophalen. 'In

Paulette Baake

die tijd deden zich een aantal vervelende incidenten voor', vertelt mevrouw Baake. 'Op een gegeven moment kwamen we erachter dat het niet alleen getroffen waren die langskwamen. Van elders uit het land kwamen mensen die dachten een goedkoop opvangadres voor hun kat gevonden te hebben of die in alle hectiek goedkoop aan een dure papagaai probeerden te komen. Op een gegeven moment waren we genoodzaakt mensen om een of andere vorm van legitimatie te vragen. Dat was erg vervelend. De slachtoffers van de ramp waren toch al helemaal overstuur en hadden vaak geen legitimatie. Die mensen moesten we op zo'n moment ook nog confronteren met de vraag of ze zich wilden legitimeren.'

DIERENLIEFDE

Het is mevrouw Baake erg tegengevallen hoe weinig sommige mensen om hun huisdier geven. 'Veel mensen kwamen pas na maanden hun dier ophalen. Sommigen zelfs pas na een jaar. Ik heb veel verhalen gehoord in de trant van "we hebben het huis en de tuin weer een beetje op orde, dus we hebben nu weer ruimte voor ons konijn". Die mensen wisten al die tijd dat hun dier bij ons was en ze kwamen niet eerder langs, zelfs niet om te kijken hoe het met het dier ging. Ik kan dat niet begrijpen.' 'Op een gegeven moment hebben we besloten de dieren die na 13 september 2000 -vier maanden na de ramp- nog niet opgehaald waren, te herplaatsen. We hebben de meeste dieren kunnen onderbrengen bij mensen die zelf een huisdier waren kwijtgeraakt als gevolg van de ramp.'

De opvang van de rampdieren heeft de stichting veel gekost. 'We hebben de mensen die hun huisdier kwamen ophalen niet om een vergoeding gevraagd. Op zo'n moment heb je het niet over geld. Mensen kregen hun papagaaï, hamster of konijn mee in een nieuwe kooi.'

'We hebben later van bijna niemand een bedankje gehad. Dat is wel demotiverend. Je gaat je even afvragen waarvoor je dit werk doet. Ook van de gemeente hebben we niets gehoord. Er is niemand komen kijken. Niemand van de gemeente heeft gevraagd of wij nog iets nodig hadden.' Vlak na de ramp hebben veel mensen van buiten Enschede geld gegeven aan stichting D.O.T. Op de lijst van donateurs staat echter geen enkele getroffene. 'Ik begrijp dat niet, na alles wat we voor hun dieren gedaan hebben,' zegt Paulette. Nu, ruim twee jaar na de ramp, is de rust weergekeerd in De Beparode. Alle rampdieren zijn terug naar hun baasje of hebben een nieuw huis gekregen. 'In het Poezenhotel krijgen we nog wel eens rampdieren te logeren. Als we dat van tevoren weten, houden we er rekening mee. Dan doen we bij onweer bijvoorbeeld de radio en de lampen aan.'

RAMPENPLAN

In het gemeentelijk rampenplan was ten tijde van de vuurwerkcramp niet voorzien in de opvang van dieren. 'Nu wordt in het draaiboek 'Opvang en Verzorging' -een onderdeel van het rampenplan- meer aandacht gegeven aan de opvang van dieren bij een ramp', aldus Jelle Bakker van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Enschede. 'In het draaiboek staat aangegeven welke instanties kunnen worden ingeschakeld bij de opvang van huisdieren en vee.'

Hierbij kan gedacht worden aan dierenasiels, dierenartsen-praktijken en boerenorganisaties.' Op landelijk niveau wordt er binnenkort een themadag gewijd aan de opvang van dieren bij een ramp.